

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 30. september 2026

Sag BS-33109/2025-HJR

(1. afdeling)

P/f Føroya Banki (tidligere P/f Bank Nordik)

og

P/f Thor

(advokat Christian Andreasen for begge)

mod

Uttanríkis- og Fiskimálaráðið (Udenrigs- og Fiskeriministeriet)

(advokat Sune Fugleholm)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten på Færøerne den 16. marts 2023 (BS-161/2014-FAR) og af Østre Landsrets 5. afdeling den 21. november 2024 (B-223-23).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Oliver Talevski, Jens Kruse Mikkelsen, Jørgen Steen Sørensen, Peter Mørk Thomsen og Mohammad Ahsan.

Påstande

Appellanterne, P/f Føroya Banki og P/f Thor, har nedlagt påstand om, at indstævnte, Udenrigs- og Fiskeriministeriet, skal anerkende, at Fiskeriministeriets afgørelse af 8. december 2008 er ugyldig. De har endvidere påstået, at ministeriet skal betale 3.700.000 kr. med procesrente fra sagens anlæg den 22. december 2014.

Udenrigs- og Fiskeriministeriet har over for påstanden om ugyldighed påstået afvisning. Over for påstanden om erstatning har ministeriet påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Af et brev af 10. oktober 2008 fra advokat Ingi Højgaard til Fiskeriministeriet fremgår bl.a.:

"Vedr. tvangsauktion af fiskeskibet Phønix, kendingsbogstaver OW2362 - ejer P/f Phoenix Rederivirksomhed, Tvøroyri

Ovennævnte skib bliver efter planen solgt på tvangsauktion tirsdag den 25. november 2008 kl. 10.00 efter anmodning fra P/f Føroya Banki. Føroya Banki er pant- og udlægshaver.

Undertegnede skal herved som advokat for Føroya Banki venligst anmode Fiskeriministeriet om at oplyse, hvilke fangst- og fiskerirettigheder skibet og de eksisterende ejere har og ligeledes bekræfte, at samme rettigheder vil følge med til en mulig køber i forbindelse med tvangsauktionen. ..."

Af Fiskeriministeriets svar af 14. oktober 2008 fremgår bl.a.:

"Det skal oplyses, at M/S Phønix TG700 OW2362 for tidsrummet 2008/2009 har fået meddelt fiskeritilladelse i gruppe 1.

Såfremt køberen på tvangsauktionen opfylder de betingelser, som lov om erhvervsmæssigt fiskeri fastsætter vedrørende ejerskab og drift under færøsk flag, vil Fiskeriministeriet fortsat give skibet de fiskerirettigheder, som skibet havde forinden tvangsauktionen.

Der vedlægges kopi af fiskeritilladelser hos M/S Phønix TG700 OW2362."

Af advokat Ingi Højgaards brev af 4. december 2008 til Fiskeriministeriet fremgår bl.a.:

"Vedr.: Fiskeskibet "Phoenix", kendingsbogstaver OW2362 - ejer P/f Føroya Banki

Ovennævnte skib blev solgt på tvangsauktion tirsdag den 25. november 2008, og havde P/f Føroya Banki højeste bud, og er således ejer af skibet. Undertegnede skal derfor venligst anmode Fiskeriministeriet om at udskrive de fiskeritilladelser, som forefindes i navnet hos P/f Phoenix Rederivirksomhed til P/f Føroya Banki som ny ejer af "Phoenix". Giv venligst besked om, hvorvidt der skal betales noget i denne forbindelse og i bekræftende fald, hvor meget.

Der henvises også til jeres skrivelse af 14. oktober 2008 og til at i henhold til oplysninger fra banken, så har Fiskeriministeriet allerede de nødvendige oplysninger om ejerforholdene hos banken og har godkendt, at banken opfylder betingelserne, som loven om erhvervsmæssig fiskeri fastsætter for at eje og drive fiskefartøjer under færøsk flag."

Af Fiskeriministeriets notat af 11. december 2008 fremgår bl.a.:

"Vedr. direkte fiskeri efter stinglaks med trawl med små masker i 2009

Sagsfremstilling

Siden 2001 har Fiskeriministeriet givet tre skovltrawlere forsøgstilladelse at fiske stinglaks med trawlmasker ned i 65 mm. Dette er blevet gjort efter indstilling fra Fiskirannsóknarstovan. Tilladelserne har været afgivet til "Phoenix", "Suðringur" og "Rasmus Effersøe".

Tilladelserne at fiske stinglaks er en undtagelse fra reglerne i kundgørelsen. Hovedreglen er, at størrelsen af masker i forbindelse med fiskeri med trawl i færøsk farvand minimum skal have en størrelse af 145 mm. Dog kan trawlere i forbindelse med direkte fangst efter blålange, langhale og stinglaks bruge masker af en størrelse af 100 mm.

Forsøgstilladelse til stinglaks er blevet afgivet bl.a. fordi masker ned i 65 mm viser sig at være bedst egnet; de behandler fisken bedre og fisken står ikke så meget ud igennem maskerne.

Andre skovltrawlere har også siden 2001 forsøgt at få meddelt en forsøgstilladelse. Disse ansøgninger har ikke været imødekommet, bl.a. fordi Fiskirannsóknarstovan har indstillet ikke at give flere end tre forsøgstilladelser til stinglaks.

Efter at nogle af trawlerne med forsøgstilladelse til stinglaks mere eller mindre gik ud af erhvervet i 2008, spurgte andre skovltrawlere, om de kunne modtage disse tilladelser. Fiskeriministeriet afgjorde i sommer at give Roc Amador og Niels Pauli forsøgstilladelse. Disse tilladelser er dog begrænset til 2008.

I 2008 har hidtil kun Suðringur og Niels Pauli været på direkte fiskeri efter stinglaks. Der skal træffes afgørelse om, hvorledes direkte fiskeri efter stinglaks skal organiseres fremover. Skal forsøgsfiskeriet fortsætte i 2009? Skal fiskeriet med små masker gøres til en del af undtagelsesbestemmelserne i kundgørelsen. Eller skal forsøgsfiskeriet standses og ingen ændringer foretages?

Indstilling fra Fiskirannsóknarstovan

Fiskirannsóknarstovan vurderede tidligere i år, at forsøgsfiskeriet efter stinglaks med trawl af små masker nu er foregået over mange år, og at stilling derfor bør tages til fremtiden vedrørende dette fiskeri. Derfor anmodede vi i maj 2008 Fiskirannsóknarstovan om at opgøre resultatet af forsøgsfiskeriet.

I sin besvarelse af 26. november 2008 siger Fiskirannsóknarstovan bl.a., at det er vanskeligt at besvare vores forespørgsel og komme med direkte resultater på nuværende tidspunkt. En af årsagerne er, at de ikke har modtaget al data fra skibene, og/eller at data fra skibene er i så dårlig forfatning, at de ikke kan anvendes. Fangstdagbøgerne er utilstrækkeligt ført. Der forekommer ofte fejl og der mangler oplysninger om f.eks. størrelse af masker og dybde. Fiskirannsóknarstovan har heller ikke haft en observatør med ombord de skibe, som har fisket direkte efter stinglaks.

Fiskirannsóknarstovan tager ikke stilling til, hvor mange undtagelsestilladelser skal være til fangst efter stinglaks, eller om der skal være tale om forsøgsfiskeri eller en undtagelse i kundgørelsen. Institutionen gør opmærksom på, at der har været alt for mange tilladelser til fangst på dybt vand under Færøerne, og at der er tale om fiskearter, som vokser sent, bliver sent kønsmodne, og som ikke yngler særlig meget. De henviser til udviklingen i fangsten efter blålange og kongefisk og delvis også langhale og sort kalve, stinglaks, haj og guldlaks. Dette er i henhold til Fiskirannsóknarstovan fiskearter, som er følsomme overfor fiskeri, og derfor bør forsøg foregå med varsomhed.

Fiskirannsóknarstovan vurderer, at fangsten på dybt vand generelt bør være 5 skovltrawlere, og at den direkte fangst efter stinglaks helst bør begrænses til 1-2 skibe.

...

Konklusion

Sagen, hvorledes direkte fiskeri efter stinglaks skal organiseres i 2009, blev omtalt under et internt møde i Fiskeriministeriet den 8. december 2008, hvor Jacob Vestergaard, landstyremand, Rógvi Reinert, departementschef og Jens Helgi Toftum, fuldmægtig, var til stede. Hovedspørgsmålene var, om forsøgsfangsten skal fortsætte i 2009, om fiskeriet med små masker skal gøres en del af undtagelsesbestemmelserne i kundgørelsen, eller om forsøgsfiskeriet skal standses og ingen ændringer foretages?

Konklusionen på mødet var,

- at fortsætte med forsøgsfiskeriet i 2009
- at tage indstillingen fra Fiskirannsóknarstovan om, at der i 2009 bør udskrives to forsøgstilladelser til direkte fiskeri efter stinglaks med små masker ned i 65 mm, til efterretning.
- Forsøgstilladelserne i 2009 bliver meddelt m/tr Suðringur og m/tr Niels Pauli.

I behandlingen af, hvem skal få meddelt tilladelse i 2009, er der taget hensyn til, at der er tale om skovltrawlere, som tidligere har haft tilsvarende tilladelser, det er siden 2001. Herudover bør skibe, som virkelig har vist forsøgsfiskeriet interesse i 2008 og anvendt sine tilladelser, have en fordel.

Roc Amador opfylder ikke disse betingelser. Derfor er ansøgningen fra dem ikke bevilget.”

Af en mail af 19. december 2008 fra Fiskeriministeriet til advokat Ingi Højgaard fremgår bl.a.:

”Som bekendt er alle betingelserne i § 7 i lov om erhvervsfiskeri endnu ikke opfyldt. Fiskeriministeriets hensigt er at give P/F Føroya Banki en frist på 2 måneder til at bringe forholdene i orden, jf. § 7, stk. 8 i loven og gængs praksis.

Fristen regnes fra datoen for meddelelsen fra Fiskeriministeriet. Hvis det lægges til grund, at Føroya Banki er registreret ejer af skibet i denne periode får og har P/F Føroya Banki de samme rettigheder og forpligtelser i denne periode, som status som registreret ejer indebærer.

Vedrørende anmodning om at udstede de fiskeritilladelser, som er i navnet på P/F Phoenix Reiðaravirki, til P/F Føroya Banki inden nytår:

- Fiskeritilladelse til gruppe 1, bundtrawl: Hvis det lægges til grund, at P/F Føroya Banki bliver ny registreret ejer af skibet, kan Fiskeriministeriet udstede denne tilladelse til Føroya Banki, jf. § 5, stk. 4 i lov om erhvervsfiskeri.
- Fiskeritilladelse i EU-farvand: Fiskeriministeriet kan behandle denne sag videre, efter modtagelse af en ansøgning om sådan tilladelse fra Føroya Banki som registreret ejer. Det skal oplyses, at det de seneste år har været praksis at imødekomme sådanne ansøgninger, hvis der er kvote tilgængelig for det pågældende fiskeri.

- Forsøgstilladelse til fangst af stinglaks: Den nuværende tilladelse er gyldig til og med den 31. december 2008. Hvis det lægges til grund, at Føroya Banki bliver ny registreret ejer af skibet, kan Fiskeriministeriet udstede denne tilladelse til Føroya Banki gældende til og med 31. december 2008.

Det skal bemærkes, at ifølge anbefaling fra Havforskningsinstituttet vil der blive udstedt 2 sådanne tilladelser i 2009. Betingelserne for at få en sådan tilladelse er, at skibet skal have haft en sådan tilladelse siden 2001 og skal have været anvendt i 2008. Sagen vil blive undersøgt nærmere for at vurdere, om disse betingelser er opfyldt for skibet.”

Af en mail af 14. december 2009 fra P/f Føroya Banki til Fiskeriministeriet fremgår bl.a.:

”Vi er i gang med at sælge Fønix i denne uge.

Banken købte skibet på tvangsauktion i november 2008, og har skibet ligget stille siden.

Herved anmoder vi om at få en bekræftelse på, at en kommende ejer af Fønix vil få samme rettigheder, som skibet havde forinden tvangsauktionen.

I henhold til advokat Ingi Højgaard, så har han fået oplyst, at skibet har følgende tilladelser:

Fangstilladelse som dybvandstrawler med bifangst af torsk og kul-
ler

Fiskeritilladelse i EU-farvand

Fangstilladelse at fiske stinglaks”

Af Fiskeriministeriets svar samme dag fremgår bl.a.:

”Fiskeriministeriet skal herved bekræfte, at såfremt køberen opfylder de betingelser, som lov om erhvervsmæssigt fiskeri fastsætter vedrørende ejerskab og drift af fiskefartøj under færøsk flag, vil Fiskeriministeriet fortsat tildele skibet de fiskerirettigheder, som skibet havde forinden salget.

Disse fiskerirettigheder omfatter først og fremmest fiskeritilladelse i gruppe I, skovltrawlere, i færøsk farvand. Derudover har skibet haft tilladelse til at fiske i EU-farvand og i internationalt farvand (NEAFC).

Vedrørende stinglaks har Phoenix tidligere - sammen med to andre skovltrawlere - fået udskrevet forsøgstilladelse til denne fangst med hjemmel i § 20, stk. 2 i lov om erhvervsmæssigt fiskeri.

Vedrørende 2009 har Fiskeriministeriet besluttet at følge indstilling fra Havstovan om kun at udskrive to (2) forsøgstilladelser at udøve direkte fiskeri efter stinglaks med trawlnet med masker ned til 65 mm. Disse tilladelser er udskrevet til m/tr Suðringur og m/tr Niels Pauli.

Der er endnu ikke truffet afgørelse om forsøgsfiskeriet efter stinglaks fortsætter i 2010."

Af Fiskeriministeriets brev af 13. maj 2010 til P/f Thor fremgår bl.a.:

"Der henvises til jeres ansøgning - senest ved e-mail af 5. maj 2010 - om at få udskrevet forsøgstilladelse at fiske stinglaks med m/tr Phoenix VN 152 OW 2362 i 2010.

Fiskeriministeriet kan ikke imødekomme ansøgningen.

Forsøgstilladelser at drive direkte fiskeri efter stinglaks med masker ned til 65 mm blev udskrevet til 3 dybvandstrawlere gennem årene 2001 til og med 2008.

I 2009 anmodede Fiskeriministeriet Havstovan om at opgøre resultaterne af forsøgsfiskeriet, bl.a. for at behandle, hvorledes dette fiskeri skal tilrettelægges for fremtiden. En af konklusionerne i svaret fra Havstovan er, at vedrørende direkte fiskeri efter stinglaks bør der maksimalt udskrives 2 tilladelser. Havstovan begrundet dette bl.a. med, at forsøgsfiskeriet vedrørende fiskearter, som er følsomme overfor fiskeri. Derfor indstiller de, at alt fiskeri bør forgå med varsomhed.

Fiskeriministeriet tog indstillingen fra Havstovan til efterretning, således at der i 2009 blev udskrevet tilladelse til to skovltrawlere at drive direkte fiskeri efter stinglaks med småmasket trawl: Suðringur og Niels Pauli.

Vi kan oplyse, at under behandlingen af hvem skulle få udskrevet tilladelser i 2009 blev bl.a. lagt vægt på, at de skibe, som gjorde brug af den tildelte forsøgskvote i 2008, skulle have en fordel.

Fiskeriministeriet har besluttet at forsætte med samme ordning i 2010 som i 2009. Derfor kan jeres ansøgning om at få udskrevet forsøgstilladelse til Phoenix til fiskeri efter stinglaks med småmasket trawl ikke imødekommes.

I jeres e-mail bliver bl.a. sagt, at I har fået lovet en stinglaksetilladelse til Phoenix. I vores dokumenter kan vi ikke se, at dette skulle være tilfældet. Vi skal også henvise til, at i vores skrivelse til jer den 8. januar 2010 blev ikke afgivet tilsagn om forsøgsfiskeri efter stinglaks."

Af Thors svar af 29. juni 2010 til Fiskeriministeriet fremgår bl.a.:

"Der henvises til jeres skrivelse af 13. maj 2010 hvor I nægter at forny forsøgstilladelsen hos m/s Phoenix - VN 152 - OW 2362 efter stinglaks, skal vi herved anmode jer om at behandle sagen på ny.

Af jeres begrundelse forstås, at der er lagt stor vægt på om hvorvidt skibet har anvendt tilladelsen i 2008 og det synes som om, at jeres konklusion er, at dette ikke var tilfældet.

Vedlagt denne skrivelse er dokumentation for, at Phoenix både fiskede og solgte cirka 130 tons af stinglaks i 2008, og at skibet således brugte denne tilladelse."

Til brug for sagens behandling i Højesteret har Udenrigs- og Fiskeriministeriet fremlagt to erklæringer af 10. august 2026 om henholdsvis den generelle administration af forsøgstilladelser og administrationen af forsøgstilladelser vedrørende M/S Phoenix.

Af den generelle erklæring fremgår bl.a.:

"Denne erklæring beskriver Fiskeriministeriets administration af forsøgsfiskeri efter § 20, stk. 2 i lagtingslov nr. 28 af 10. marts 1994 om erhvervsmæssigt fiskeri med særligt fokus på forsøgsfiskeriet efter dolkfisk og andre områder, som er relevante for dette fiskeri.

...

Forsøgstilladelser efter § 20, stk. 2

Forsøgsfiskeri blev reguleret i § 20, stk. 2, i loven om erhvervsmæssigt fiskeri. ...

...

Forarbejderne til § 21 i lovforslaget (den senere § 20, stk. 2) indeholder alene meget begrænsede bemærkninger om bestemmelsen. Det fremgår, at landsstyret kan meddele tilladelse til forsøgsfiskeri og fastsætte nærmere regler og vilkår herfor, mens Havforskningsinstituttet har hjemmel til at udføre egne undersøgelser. Der gives derimod ingen nærmere beskrivelse af baggrunden for bestemmelsen eller af, hvordan ordningen skulle administreres i praksis. Forarbejderne giver derfor alene grundlag for at konstatere, at bestemmelsen etablerede en skønsmæssig tilladelsesordning, hvis nærmere administration blev overladt til landsstyret.

...

Administrationen af forsøgstilladelserne til dolkfisk

Den almindelige administration

Som beskrevet ovenfor blev forsøgstilladelser til fiskeri efter dolkfisk meddelt efter ansøgning og som udgangspunkt for et år ad gangen. Tilladelserne blev i praksis som udgangspunkt fornyet uden en fornyet realitetsbehandling.

I forbindelse med den verserende retssag er det oplyst, at M/S Phoenix havde været meddelt forsøgstilladelse i perioden 2001-2008, som var den periode, ministeriet lagde til grund ved revurderingen af forsøgsfiskeriet ultimo 2008. I forbindelse med ministeriets gennemgang af sagen er det imidlertid konstateret, at M/S Phoenix også blev meddelt forsøgstilladelser i 1997 og 1998. Dette viser, at ordningen med forsøgstilladelser til fiskeri efter dolkfisk eksisterede allerede før 2001.

Formålet med forsøgsfiskeriet efter dolkfisk var at afprøve, om fiskeri efter dolkfisk med mindre maskestørrelser var bedre egnet til at fiske dolkfisk og derfor kunne danne grundlag for et reguleret fiskeri.

...

Revurderingen af forsøgsfiskeriet i 2008

I perioden 2001-2008 blev der, bortset fra kortvarige forsøgstilladelser til fiskefartøjerne M/S Niels Pauli og M/S Roc Amadour i 2008, meddelt tre forsøgstilladelser. Disse blev tildelt trawlerne M/S Phoenix, M/S Suðringur og M/S Rasmus Effersøe. Tilladelserne blev fornyet år efter år efter ansøgning.

Hvad angår tilladelserne til fiskefartøjerne M/S Niels Pauli og M/S Roc Amadour i efteråret 2008, blev de formentlig tildelt, fordi fiskefartøjerne M/S Phoenix og M/S Rasmus Effersøe ikke fiskede som sædvanligt i løbet af 2008. På denne baggrund blev der i august 2008 meddelt kortva-

rige forsøgstilladelser til M/S Niels Pauli og M/S Roc Amadour for resten af 2008. Dette medførte ikke, at forsøgstilladelserne til M/S Phoenix og M/S Rasmus Effersøe for 2008 blev tilbagekaldt.

I begyndelsen af 2008 ønskede ministeriet imidlertid en revurdering af forsøgsfiskeriet. Baggrunden var, at forsøgsordningen havde eksisteret gennem en længere årrække, og at ministeriet ønskede at undersøge, om der var grundlag for at etablere permanente regler for fiskeriet.

Ministeriet anmodede derfor Forskningsinstituttet (nu Havstovan) i brev af 21. maj 2008 om at oplyse resultaterne og konklusionerne af de hidtidige forsøg. Der blev rykket for svar i brev af 9. oktober 2008. Svaret fra Forskningsinstituttet blev imidlertid først modtaget den 26. november 2008, og ministeriets behandling af sagen fandt derfor først sted i december 2008 med henblik på reguleringen af fiskeriet i 2009.

Forskningsinstituttet konkluderede i indstillingen, at der var meddelt for mange tilladelser til fiskeri på dybt vand, idet der var tale om fiskearter, som voksede langsomt, blev sent kønsmodne og havde en begrænset gydning. Forskningsinstituttet anbefalede derfor, at antallet af tilladelser til direkte fiskeri efter dolkfisk blev begrænset til en eller to.

Indstillingen blev behandlet på et møde med ministeren den 8. december 2008. På mødet blev det besluttet at vælge en midlertidig løsning for 2009 frem for på dette tidspunkt at gennemføre en permanent regulering.

Ministeren besluttede samtidig at reducere antallet af forsøgstilladelser fra tre til to, og at tilladelserne skulle tildeles M/S Suðringur og M/S Niels Pauli. Mødets behandling og beslutninger fremgår af et internt notat dateret den 11. december 2008.

Fordelingen af forsøgstilladelserne for 2009

Ved afgørelsen af, hvilke to fiskefartøjer der skulle tildeles forsøgstilladelserne, blev der lagt vægt på, at der var tale om fiskefartøjer, som tidligere havde haft sådanne tilladelser, dvs. siden 2001. Herudover havde de fiskefartøjer, som havde været aktive i forsøgsfiskeriet i 2008, en fordel.

Der blev således lagt vægt på historisk deltagelse i forsøgsfiskeriet samt fartøjernes aktuelle aktivitet i 2008.

Hvad angår selve udvælgelsen af disse to fartøjer, indgik samtlige fartøjer formentlig i vurderingen, og der blev ikke lagt vægt på, om de aktivt havde ansøgt om forsøgstilladelse for 2009.

Den nærmere begrundelse for udvælgelsen fremgår heller ikke af notatet af 11. december 2008 eller andre dokumenter.

Ministeriet har følgende bemærkninger til vurderingen af de enkelte fartøjer.

Fiskefartøjet M/S Suðringur havde haft en forsøgslicens i hele den afgørende periode, og havde haft den største fangst af dolkfisk i flere af årene i perioden og sammenlagt. Fartøjet havde dertil haft den største fangst i 2008. Fiskefartøjet var det eneste fiskefartøj, som opfyldte alle betingelserne for at få forsøgslicensen tildelt i 2009.

Fiskefartøjet M/S Phoenix var ikke registreret at have fanget dolkfisk i 2008, hvilket formentlig i første omgang var afgørende for, at fartøjet blev valgt fra. Det kan muligvis også have haft betydning, at ministeriet var bekendt med rederiets økonomiske vanskeligheder, og at dets fremtid og dermed også deltagelsen i forsøgsfiskeriet var usikker. Det viste sig senere, at det var forkert, at M/S Phoenix ikke havde fanget dolkfisk i 2008. Dette kom dog først frem langt senere, da rederiet igen henvendte sig til ministeriet om forsøgstilladelsen.

Hvad angår fiskefartøjet M/S Rasmus Effersøe, er det ikke muligt at belyse nøjagtigt, hvordan fartøjet indgik i vurderingen. Ministeriet har efterfølgende konstateret, at fartøjet havde fanget mindre mængder dolkfisk i 2008 end i de foregående år og mindre end de øvrige fiskefartøjer i 2008. Fartøjet fik desuden økonomiske problemer i 2008, og fangsttilladelsen blev deponeret. Disse omstændigheder har formentlig været årsag til eller medvirket til resultatet af vurderingen vedrørende fartøjet.

På grundlag af omstændighederne på udvælgelsestidspunktet i begyndelsen af december 2008, hvor M/S Suðringur var det eneste af de tre hidtidige fiskefartøjer, som opfyldte betingelserne for en forsøgstilladelse i 2009, blev det besluttet at tildele M/S Niels Pauli den anden forsøgstilladelse. M/S Niels Pauli havde fået tildelt en forsøgstilladelse den 8. august 2008, som alene var gældende året ud, og havde fanget næstmest dolkfisk i 2008.

Det er muligt, at denne afgørelse ikke var i overensstemmelse med de opstillede kriterier, som forudsatte, at fartøjet havde haft forsøgstilladelse siden 2001. Kriteriet var formuleret således, at der blev lagt vægt

på, at der var tale om lemmetrawlere, som tidligere havde haft en sådan tilladelse, "det er siden 2001". Det fremgår ikke nærmere, om kriteriet forudsatte, at fartøjet havde haft forsøgstilladelse i hele perioden siden 2001, eller om det var tilstrækkeligt, at fartøjet havde haft en forsøgstilladelse i perioden. M/S Niels Pauli havde fået meddelt en forsøgstilladelse i august 2008 og kunne derfor efter sidstnævnte forståelse opfylde kriteriet. Fiskeriet i 2008 skulle alene give en fordel ved fordelingen. Som omstændighederne senere udviklede sig, fik dette dog ikke betydning for M/S Phoenix, da M/S Phoenix under alle omstændigheder ikke kunne være blevet tildelt en forsøgstilladelse til fiskeri efter dolkfisk i 2009, fordi banken ikke opfyldte lovens ejerbetingelser.

Ministeriet har ingen erindring om at have meddelt de pågældende aktører, at forsøgsfiskeriet efter dolkfisk var taget op til overvejelse, eller om at have anmodet dem om at tilkendegive deres interesse i at fortsætte fiskeriet. Der findes heller ingen dokumenter herom i ministeriets arkiver.

Den første eksterne meddelelse om, at ministeriet havde taget forsøgsfiskeriet efter dolkfisk op til overvejelse, fremgår af ministeriets afgørelse fra 12. december 2008 til P/F V-Invest vedrørende fiskefartøjet M/S Roc Amadour. I dette brev oplyste ministeriet om beslutningen om at tildele to forsøgstilladelser til fiskeri efter dolkfisk i 2009, samt at rederiets ansøgning om en forsøgstilladelse for 2009 derfor ikke kunne imødekommes. Der henvises til rederiets ansøgning af 4. september 2008, hvilket tyder på, at rederiet af egen drift havde indsendt en ansøgning lang tid inden den nye periode begyndte. Ansøgningen blev desuden indgivet, inden ministeriets revurdering af forsøgsfiskeriet var påbegyndt.

Hvad angår fiskefartøjet M/S Phoenix, blev rederiet formentlig først oplyst om revurderingen i e-mailen af 19. december 2008 i forbindelse med ministeriets korrespondance med Føroya Banki angående de tilladelser, som var tilknyttet M/S Phoenix.

Forsøgstilladelserne for 2009 blev meddelt 5. januar 2009, og de blev meddelt for hele året.

Den efterfølgende administration

I perioden fra 1. januar 2010 til 31. august 2011 blev der udstedt forsøgstilladelser til fartøjerne M/S Suðringur og M/S Niels Pauli for tre måneder ad gangen.

Baggrunden var, at ministeriet arbejdede med en mere gennemgribende regulering af området, herunder i forbindelse med omlægningen af gruppe 1 til fiskedagssystemet.

...

Fra den 1. september 2011 blev forsøgstilladelserne igen meddelt for et år ad gangen.

I perioden 2011-2019 blev forsøgstilladelsen meddelt M/S Suðringur.

Hvad angår M/S Niels Pauli, blev fartøjets fangstlicens deponeret i 2011, da fiskefartøjet formentlig blev solgt. I 2012 blev fangstlicensen tilknyttet fiskefartøjet Gullberg. Ved en fejl fra ministeriets side blev forsøgstilladelsen til fiskeri efter dolkfisk i 2012 meddelt Sjagaklettur, som fiskede på M/S Rasmus Effersøes tidligere fangstlicens. Der var ikke grundlag for denne tildeling. Sjagaklettur fik herefter meddelt forsøgstilladelsen for perioderne 1. september 2013 til 31. august 2014 og 6. oktober 2014 til 28. august 2015.

På grundlag af en indstilling fra Havstovan blev antallet af forsøgstilladelser fra 2020 begrænset til en, som blev meddelt M/S Suðringur. Dette fremgår af ministeriets interne notat af 29. oktober 2019.

Havstovan indstillede, at den årlige gennemsnitsfangst af dolkfisk (stinglaks) fremover ikke burde overstige gennemsnitsfangsten i de foregående år, som udgjorde 667 tons.

Ved afgørelse af 25. november 2019 meddelte Fiskeriministeriet P/F M/S Suðringur tilsagn om ret til varigt fiskeri efter stinglaks, når den nødvendige bekendtgørelse var udstedt."

Af erklæringen om administration af forsøgstilladelser vedrørende M/S Phoenix fremgår bl.a.:

"Denne erklæring beskriver Fiskeriministeriets administration af forsøgstilladelsen til fiskeri efter dolkfisk, som var tilknyttet M/S Phoenix, med særligt fokus på ministeriets behandling af de spørgsmål, der opstod i forbindelse med ejerskiftet af fartøjet i 2008 og den efterfølgende administration af tilladelsen.

Administrationen af forsøgstilladelsen tilknyttet M/S Phoenix

...

I 2008 blev administrationen af forsøgstilladelsen påvirket af to samtidige forhold. For det første fik rederiet økonomiske vanskeligheder, hvilket medførte, at M/S Phoenix blev solgt på tvangsauktion til Føroya Banki. Parallelt hermed foretog ministeriet en revurdering af forsøgsfiskeriet efter dolkfisk, som resulterede i, at antallet af forsøgstilladelser blev reduceret fra tre til to.

Forløbet var følgende.

Den 10. oktober 2008 orienterede bankens advokat om, at M/S Phoenix forventedes solgt på tvangsauktion den 25. november 2008. Advokaten anmodede om oplysninger om fartøjets fangst- og fiskerettigheder, og om disse ville følge fartøjet ved tvangsauktionen.

Ministeriet svarede den 14. oktober 2008, at en køber, som opfyldte lovens betingelser for at eje og drive et fiskefartøj under færøsk flag, fortsat ville kunne få tildelt de fiskerettigheder, som fartøjet havde før tvangsauktionen. Ministeriet fremsendte samtidig kopi af tilladelserne, herunder forsøgstilladelsen til dolkfisk for 2008.

M/S Phoenix blev den 25. november 2008 solgt på tvangsauktion til Føroya Banki.

Ved brev af 4. december 2008 anmodede bankens advokat om, at fartøjets hidtidige fiskeritilladelser blev udstedt til banken som ny ejer. Der fulgte herefter en korrespondance om, at banken ikke opfyldte ejerbetingelserne efter lovens § 7, og om retsvirkningerne heraf.

Samtidig gennemførte ministeriet en revurdering af forsøgsfiskeriet efter dolkfisk. Som beskrevet nærmere i erklæringen om administrationen af forsøgstilladelser blev det på et internt møde i ministeriet den 8. december 2008 besluttet at reducere antallet af forsøgstilladelser fra tre til to. Samtidig blev det besluttet, at tilladelserne for 2009 skulle meddeles M/S Suðringur og M/S Niels Pauli. Afgørelserne blev meddelt de pågældende rederier den 5. januar 2009.

Ved e-mail af 19. december 2008 fremsendte ministeriet et udkast til afgørelse til bankens advokat. Ministeriet oplyste, at den eksisterende forsøgstilladelse kunne udstedes til banken frem til den 31. december 2008, hvis banken blev registreret som ejer. Samtidig blev det oplyst, at der for 2009 alene ville blive meddelt to forsøgstilladelser, at kriterierne var tidligere deltagelse siden 2001 og anvendelse af tilladelsen i 2008, og at det ville blive undersøgt nærmere, om M/S Phoenix opfyldte disse kriterier.

Hvad angår den sidstnævnte oplysning til banken, er den ikke helt korrekt, fordi afgørelsen om at tildele forsøgstilladelserne for 2009 til fiskefartøjerne M/S Suðringur og M/S Niels Pauli blev truffet den 8. december 2008. Ministeriets oplysning undrer, men må bero på en fejl, idet ministeriet allerede ved afgørelse af 12. december 2008 meddelte afslag til rederiet bag M/S Roc Amadour og heri oplyste, at forsøgstilladelserne for 2009 ville blive tildelt M/S Suðringur og M/S Niels Pauli.

Det fremgår heller ikke af ministeriets journal, at ministeriet vendte tilbage til banken vedrørende forsøgstilladelsen for 2009. Der er dog en del korrespondance fra denne periode, som ikke er journaliseret. Føroya Banki ses heller ikke at have indgivet en ansøgning om forsøgstilladelse for 2009 eller på anden måde anmodet om en sådan tilladelse.

Det skal endvidere bemærkes, at Føroya Banki formentlig først blev bekendt med, at ministeriet havde taget forsøgsfiskeriet op til revurdering, ved ministeriets udkast til afgørelse af 19. december 2008.

Efter e-mailen af 19. december 2008 fulgte yderligere korrespondance om bankens manglende opfyldelse af ejerbetingelserne. Det fremgår af ministeriets journal, at ministeriet den 6. februar 2009 besvarede en række opfølgende spørgsmål fra advokat Ingi Højgaard, herunder om forlængelse af fristen for at få ejerforholdene bragt i overensstemmelse med loven og om de til fartøjet knyttede fiskerettigheder.

Den 14. december 2009 anmodede banken ministeriet om at bekræfte, at en kommende køber kunne få de fiskerettigheder, som M/S Phoenix havde haft før tvangsauktionen. Ministeriet bekræftede dette for de almindelige fiskerettigheder, hvis køberen opfyldte lovens betingelser. Om forsøgstilladelsen oplyste ministeriet, at de to tilladelser for 2009 var tildelt M/S Suðringur og M/S Niels Pauli, og at der endnu ikke var truffet beslutning om forsøgsfiskeriet for 2010.

P/F Thor overtog M/S Phoenix den 22. december 2009 med fiskefartøjets fangst- og fiskeritilladelser.

Det fremgår ikke af ministeriets dokumenter, hvordan korrespondancen mellem december 2008 og december 2009 blev afsluttet. Det kan imidlertid konstateres, at Føroya Banki fik en frist til at bringe ejerforholdene i overensstemmelse med loven, og at denne frist blev forlænget ud over den oprindeligt fastsatte frist på to måneder. Det kan endvidere konstateres, at fangst- og fiskeritilladelser stadig var tilknyttet fiskefartøjet i december 2009, da det blev solgt til P/F Thor. Hvis fristen ikke var

blevet forlænget, ville fangstilladelsen og de tilknyttede fiskeritilladelser være bortfaldet, og fartøjet ville derfor ikke have kunnet overdrages med disse tilladelser.

P/F Thor anmodede ved brev af 30. december 2009 om at få udstedt fartøjets tidligere tilladelser, herunder forsøgstilladelsen til dolkfisk. Ministeriet oplyste den 8. januar 2010, at de almindelige fiskeritilladelser kunne udstedes, men at der endnu ikke var taget endelig stilling til forsøgsfiskeriet i 2010. Forsøgstilladelsen kunne derfor ikke udstedes på dette tidspunkt.

Ved e-mail af 5. maj 2010 anmodede P/F Thor på ny om forsøgstilladelsen og anførte, at selskabet afventede en tilladelse, som efter selskabets opfattelse var blevet lovet. Ministeriet afslog anmodningen den 13. maj 2010 med henvisning til, at ordningen fra 2009 blev videreført, således at der fortsat alene blev meddelt to forsøgstilladelser til M/S Suðringur og M/S Niels Pauli. Ministeriet bemærkede samtidig, at det ikke fremgik af ministeriets dokumenter, at P/F Thor var blevet lovet en forsøgstilladelse.

P/F Thor anmodede den 29. juni 2010 om genoptagelse og fremlagde oplysninger om M/S Phoenix' fangst af dolkfisk i 2008. Selskabet indgav efterfølgende flere ansøgninger om forsøgstilladelse, herunder i 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 og 2019. Ansøgningerne blev ikke imødekommet. Ved afgørelsen i 2019 lagde ministeriet navnlig vægt på Havstovans biologiske vurdering og konkluderede, at der ikke var grundlag for at meddele mere end en forsøgstilladelse.

De følgende afsnit redegør nærmere for ministeriets administration af forsøgstilladelsen i forbindelse med ejerskiftet, anvendelsen af § 7 i den dagældende lov om erhvervsmæssigt fiskeri, udskrivningen af tilladelser samt behandlingen af P/F Thors ansøgninger.

Forløbet med ejerskifte og registreringsforhold

Dette afsnit redegør for de særlige omstændigheder vedrørende ejerskiftet og registreringsforholdene i forbindelse med tvangsauktionen og Føroya Banki's overtagelse af M/S Phoenix.

Vedrørende sagens gang henvises til det forudgående afsnit om administrationen af forsøgstilladelsen til M/S Phoenix.

Den 25. november 2008 blev M/S Phoenix, som allerede nævnt, solgt på tvangsauktion til P/F Føroya Banki.

Ved brev af 4. december 2008 orienterede advokat Ingi Højgaard ministeriet om salget og anmodede om, at de fiskeritilladelser, der hidtil havde været udstedt til P/F Phoenix Reiðaravirkið, blev udstedt til Føroya Banki. Advokaten anmodede endvidere om tilsagn om, at fangsttilladelsen ved et senere salg kunne overføres til et andet fartøj, idet banken overvejede et senere salg af fartøjet til udlandet.

Efter at ministeriet ved brevet af 4. december 2008 blev gjort bekendt med salget, anså Fiskeriministeriet Føroya Banki for at være ejer af fiskefartøjet, og der var herefter en løbende korrespondance mellem ministeriet og bankens advokat om bankens overtagelse af fartøjet. Korrespondancen angik, som allerede nævnt, navnlig, om Føroya Banki opfyldte lovens ejerbetingelser, hvor længe banken kunne være registreret som ejer, og hvilke fiskeritilladelser der kunne udstedes til banken.

Auktionsskødet blev udstedt den 29. januar 2009, anmeldt til skibsregistreringen den 13. marts 2009 og registreret den 19. marts 2009.

Afslutningsvis kan det bemærkes, at korrespondancen viser, at ministeriet allerede umiddelbart efter tvangsauktionen behandlede Føroya Banki som ny ejer af M/S Phoenix og tog stilling til, hvordan den eksisterende forsøgstilladelse og de øvrige fiskerettigheder skulle administreres som følge af ejerskiftet.

Betingelser om ejerforhold - lovens § 7

Et centralt spørgsmål i sagen var, om Føroya Banki opfyldte ejerbetingelserne i § 7 i den dagældende lov om erhvervsmæssigt fiskeri, og hvilke retlige konsekvenser dette havde for de til M/S Phoenix knyttede fiskerettigheder.

Lovens § 7 fastsatte betingelser for, hvem der kunne eje fiskefartøjer, der blev anvendt til erhvervsmæssigt fiskeri.

Formålet med bestemmelsen var at sikre, at ejerskabet til sådanne fiskefartøjer i det væsentlige var på færøske hænder. Bestemmelsen opstillede derfor krav om, at mindst 2/3 af ejerskabet og rådigheden over et fiskefartøj skulle være på færøske hænder.

Bestemmelsen havde følgende ordlyd:

"§ 7. Erhvervsmæssigt fiskeri efter denne lov kan kun finde sted med fiskefartøjer, som efter ejerforholdene til enhver tid er hjemmehørende på Færøerne og har fangsttilladelse efter § 5, stk. 3, fiskeritilladelse efter § 5, stk. 4, 2. pkt., eller hvis ejere har fået fiskeritilladelse til midlertidige

eller begrænsede rettigheder efter § 5, stk. 4, 3. pkt. For at eje et fiskefartøj under færøskflag kræves, at ejerne er:

1. enkeltpersoner eller enkeltpersoner i fællesskab, som hæfter personligt, solidarisk og direkte, og som opfylder betingelserne i stk. 2, eller
2. selskaber, som opfylder betingelserne i stk. 3.

§ 7, stk. 3: Hvis ejerne er organiseret i et selskab, skal selskabet opfylde følgende betingelser:

- 1) Selskabet skal være et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller partrederi og skal have fast tilknytning til Færøerne. Er der tale om et aktieselskab eller anpartsselskab, skal aktierne være navneaktier.
- 2) Ejerne af mindst $\frac{2}{3}$ af egenkapitalen, herunder aktiekapitalen samt den ansvarlige kapital, som tillige ejer mindst $\frac{2}{3}$ af stemmeretten og bestemmelsesretten i selskabet, skal opfylde betingelserne i stk. 2. Den færøske repræsentation i bestyrelsen skal udgøre mindst $\frac{2}{3}$ af bestyrelsen og opfylde betingelserne i stk. 2. Skal selskabet udlodde udbytte, skal den færøske andel tildeles mindst $\frac{2}{3}$.
- 3) Ejer udlændinge et fiskefartøj hjemmehørende på Færøerne, skal dette godkendes af landsstyremanden. Sker der ændringer i ejerforholdene, herunder aktiekapitalen samt den ansvarlige kapital, stemmeretten og bestemmelsesretten i selskabet, skal dette meddeles landsstyremanden, inden ændringerne gennemføres, og landsstyremanden skal godkende sådanne ændringer. Ændres ejerforholdene således, at forholdet $\frac{1}{3}$ og $\frac{2}{3}$ ændres, og den udenlandske andel derved bliver større end $\frac{1}{3}$, bortfalder fangstilladelsen."

For selskaber gjaldt således ifølge § 7, stk. 3, at de skulle være organiseret som aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber eller partrederier med fast tilknytning til Færøerne. For aktie- og anpartsselskaber gjaldt endvidere, at aktierne skulle være navneaktier. Mindst $\frac{2}{3}$ af egenkapitalen, stemmerettighederne og beslutningskompetencen skulle være på færøske hænder, ligesom mindst $\frac{2}{3}$ af bestyrelsen skulle opfylde lovens krav. Udenlandsk ejerskab krævede ministerens godkendelse og måtte ikke overstige $\frac{1}{3}$. Overskred den udenlandske ejerandel $\frac{1}{3}$, bortfaldt fartøjets fangstilladelse.

Af den korrespondance, der indgår i sagen, fremgår det ikke udtrykkeligt, hvilken af § 7's ejerbetingelser ministeriet anså Føroya Banki for ikke at opfylde.

Efter ministeriets gennemgang af det dagældende lovgrundlag må det imidlertid lægges til grund, at det var kravet om navneaktier, som banken ikke opfyldte.

Korrespondancen mellem ministeriet og Føroya Bankis advokat angik herefter, hvilke retlige konsekvenser dette havde for de til M/S Phoenix knyttede fiskerettigheder, herunder anvendelsen af fristen i § 7 til at bringe ejerforholdene i overensstemmelse med loven. Korrespondancen omhandlede endvidere muligheden for at forlænge denne frist.

Hvad angår fristen var denne fastsat i lovens § 7, stk. 8, som havde følgende ordlyd:

"Hvis betingelserne i denne paragraf ikke er opfyldt, kan landsstyremanden nægte importtilladelse, nægte at en fangstilladelse eller fiskeritilladelse overføres til et andet fiskefartøj eller kræve, at forholdene bringes i overensstemmelse med loven inden en nærmere fastsat frist. Denne bestemmelse blev sat i loven ved ændringslov nr. 68 af 7. juni 2007."

Vedrørende lovforarbejderne er det eneste, som fremgår, i det særlige bemærkninger, hvor følgende står: "det fastslås, at landsstyremanden kan kræve, at forholdene efter § 7 bringes i orden inden en nærmere fastsat frist. Det kan f.eks. være, at en aktionær har solgt sine aktier, således at betingelserne om ejerforhold i § 7 ikke længere er opfyldt. Bringes forholdene ikke i orden, bortfalder fangstilladelsen."

Det er ikke muligt på grundlag af ministeriets nuværende arkiver at redegøre for en eventuel generel administrativ praksis ved anvendelsen af § 7, idet ministeriet ikke har en samlet registrering af sådanne sager.

Den foreliggende sag viser imidlertid, at der i korrespondancen blev arbejdet med en frist på to måneder, og at en forlængelse af fristen blev drøftet. Korrespondancen er ikke fuldstændigt bevaret i ministeriets journal, og det er derfor ikke muligt at redegøre nærmere for, hvordan fristen de facto kom til at løbe i omkring 12 måneder. Ved ministeriets vurdering blev der vægt på de konkrete omstændigheder, herunder at ejerforholdene kunne bringes i overensstemmelse med loven ved et senere salg af fartøjet.

Det var ikke en realistisk mulighed, at banken ændrede sine ihændehaveraktier til navneaktier. Den praktiske løsning blev derfor, at fartøjet blev solgt til en ejer, som opfyldte betingelserne i § 7. Den bevarede korrespondance tyder på, at dette var både ministeriets og bankens forståelse, men korrespondancen er som nævnt ufuldstændig.

På denne baggrund medførte Føroya Bankis manglende opfyldelse af ejerbetingelserne ikke, at de eksisterende fangst- og fiskeritilladelser straks bortfaldt. Banken kunne derfor bevare fartøjet og de til fartøjet knyttede rettigheder med henblik på et senere salg, hvilket også skete ved overdragelsen til P/F Thor ultimo 2009. Det kan i den forbindelse konstateres, at de eksisterende fangst- og fiskeritilladelser fortsat bestod på tidspunktet for salget.

Efter ministeriets forståelse og administration af § 7 medførte fristen således, at de eksisterende fangst- og fiskeritilladelser ikke bortfaldt, mens fristen løb. Tilladelserne kunne imidlertid ikke udnyttes af banken, så længe ejerbetingelserne ikke var opfyldt. De blev bevaret med deres hidtidige indhold og vilkår med henblik på videreoverdragelse sammen med fartøjet til en ejer, der opfyldte lovens betingelser. Banken kunne ikke opnå nye fangst- eller fiskeritilladelser. Hvis ejerforholdene ikke blev bragt i overensstemmelse med loven inden fristens udløb, ville de eksisterende tilladelser bortfalde. Eventuel manglende overholdelse af tilladelsernes vilkår under bankens ejerskab ville på samme måde kunne få de følger, der fulgte af de enkelte tilladelser og lovgivningen.

Det bemærkes i den forbindelse, at § 7 ikke efter ministeriets forståelse regulerede adgangen til at eje et fiskefartøj som sådan, selv om bestemmelsens ordlyd umiddelbart kan give dette indtryk. Bestemmelsen må læses i sin helhed og regulerede alene betingelserne for, at et fiskefartøj kunne udøve erhvervsmæssigt fiskeri efter loven og have de dertil knyttede fangst- og fiskeritilladelser. Dette understøttes også af, at Føroya Banki blev registreret som ejer af M/S Phoenix i skibsregisteret, uanset at banken efter ministeriets opfattelse ikke opfyldte ejerbetingelserne i § 7. Det fremgår således også af sagen, at ministeriet anså banken for ejer af fiskefartøjet efter tvangsauktionen, men ikke for at opfylde betingelserne for at udnytte de eksisterende tilladelser eller få meddelt nye tilladelser.

Sammenfattende lagde ministeriet til grund, at Føroya Banki ikke opfyldte ejerbetingelserne i § 7, men at dette efter en konkret vurdering ikke medførte, at de eksisterende fangst- og fiskeritilladelser straks

bortfaldt. Ministeriet administrerede i stedet § 7 således, at rettighederne kunne bevares i fristperioden med henblik på et senere salg til en ejer, der opfyldte lovens betingelser, men uden at rettighederne kunne udnyttes af banken, og uden at der kunne meddeles nye rettigheder til Føroya Banki.

Anmodninger om udskrivning af tilladelser og ministeriets svar

I det følgende gennemgås de anmodninger om udskrivning af fangst-, fiskeri- og forsøgstilladelser, som blev fremsat i forbindelse med ejerskiftet til Føroya Banki og det efterfølgende salg til P/F Thor, samt ministeriets besvarelse heraf.

Formålet er at belyse, hvilke tilladelser ministeriet tilkendegav kunne udskrives til en ny ejer, og om ministeriet på noget tidspunkt gav tilsagn om en ny forsøgstilladelse til fiskeri efter dolkfisk.

Bankens anmodninger om udskrivning af tilladelser og ministeriets besvarelse heraf er beskrevet ovenfor under afsnittet om ejerskifte og registreringsforhold og gengives derfor alene i hovedtræk nedenfor.

Forud for tvangsauktionen anmodede advokat Ingi Højgaard om oplysning om M/S Phoenix' fangst- og fiskeritilladelser, om disse ville følge med ved en tvangsauktion, samt om kopi af tilladelserne. Ministeriet oplyste, at en køber, som opfyldte ejerbetingelserne i lov om erhvervsmæssigt fiskeri, ville kunne få udstedt de eksisterende tilladelser, og fremsendte kopi heraf.

Efter tvangsauktionen anmodede advokaten om, at de eksisterende tilladelser blev udskrevet til Føroya Banki som ny ejer. Ministeriet tilkendegav, at den eksisterende forsøgslicens kunne udskrives til banken frem til 31. december 2008, hvis banken opfyldte betingelserne i lov om erhvervsmæssigt fiskeri for at eje og drive et fiskefartøj under færøsk flag, mens spørgsmålet om forsøgstilladelser for 2009 ville blive afgjort ved en særskilt vurdering. Banken fik herefter ikke udstedt en forsøgslicens for 2008.

Der var tale om en generel udtalelse om, hvilke tilladelser der kunne udstedes til en køber, som opfyldte lovens ejerbetingelser. Der blev ikke givet et konkret tilsagn om, at Føroya Banki eller en senere køber ville få meddelt en ny forsøgstilladelse til fiskeri efter dolkfisk.

Hvad angår oplysningen om forsøgstilladelsen for 2009, var den interne beslutning om tildelingen allerede truffet på dette tidspunkt. Oplysningen gav imidlertid under alle omstændigheder ikke banken grundlag

for at forvente, at M/S Phoenix ville få meddelt en forsøgstilladelse for 2009.

Efter salget til P/F Thor anmodede banken ved e-mail af 14. december 2009 ministeriet om at bekræfte, at køberen kunne få de samme fiskerettigheder, som M/S Phoenix havde haft før tvangsauktionen. Ministeriet bekræftede samme dag, at dette gjaldt de almindelige fiskerettigheder, hvis køberen opfyldte lovens betingelser. Om forsøgslicensen til dolkfisk oplyste ministeriet samtidig, at de to forsøgslicenser for 2009 allerede var udstedt til M/S Suðringur og M/S Niels Pauli, og at der endnu ikke var truffet beslutning om forsøgsfiskeriet i 2010.

Ministeriet gjorde således klart, at der ikke var truffet afgørelse om en forsøgstilladelse til M/S Phoenix for 2010.

Efter salget til P/F Thor anmodede P/F Thor ved brev af 30. december 2009 om at få udskevet de tilladelser, som M/S Phoenix tidligere havde haft, herunder forsøgstilladelsen til fiskeri efter dolkfisk. Fiskeriministeriet svarede ved brev af 8. januar 2010, at de almindelige fiskeritilladelser kunne udskrives, mens der endnu ikke var truffet afgørelse om tildeling af forsøgstilladelser til dolkfisk for 2010. Anmodningen om en sådan tilladelse kunne derfor ikke imødekommes på daværende tidspunkt.

Ministeriet gav således heller ikke ved denne lejlighed tilsagn om, at M/S Phoenix ville få meddelt en forsøgstilladelse for 2010.

Ved e-mail af 5. maj 2010 anmodede P/F Thor på ny om at få udstedt en forsøgstilladelse til fiskeri efter dolkfisk til M/S Phoenix. P/F Thor oplyste, at fartøjet nu var klar til fiskeri, og at selskabet afventede den dolkfisketilladelse, som selskabet mente var blevet lovet.

Ved brev af 13. maj 2010 afslog Fiskeriministeriet anmodningen. Ministeriet henviste til beslutningen om også for 2010 alene at udstede to forsøgstilladelser efter de samme kriterier som i 2009. Tilladelserne blev derfor meddelt M/S Suðringur og M/S Niels Pauli, som begge havde deltaget i forsøgsfiskeriet i 2009, mens M/S Phoenix ikke havde gjort det. Ministeriet bemærkede samtidig, at P/F Thor havde anført, at selskabet var blevet lovet en forsøgstilladelse til dolkfisk. Ministeriet kunne imidlertid ikke se, at dette var tilfældet, og henviste endvidere til brevet af 8. januar 2010, hvor der ikke var givet tilsagn om en forsøgstilladelse.

Sammenfattende viser sagens dokumenter, at ministeriet behandlede de almindelige fiskerettigheder og forsøgstilladelsen forskelligt. De almindelige fiskerettigheder kunne udskrives til en ny ejer, hvis lovens betingelser var opfyldt. En forsøgstilladelse til fiskeri efter dolkfisk krævede derimod en ny afgørelse og blev ikke anset for at følge med fartøjet. Ministeriet gav derfor ikke på noget tidspunkt tilsagn om, at Føroya Banki eller P/F Thor ville få meddelt en sådan tilladelse. Hvis P/F Thor ved købet af fartøjet havde en anden forventning, kan denne ikke udledes af ministeriets korrespondance, men må bero på forholdet mellem køber og sælger.”

Der er fremlagt en række andre bilag i sagen, bl.a. konkrete tilladelser til forsøgsfiskeri efter dolkfisk og brevveksling mellem Fiskeriministeriet og Føroya Banki om fristen for, at banken skulle opfylde fiskerilovens krav til ejerskab af fiskefartøjer.

Der er også fremlagt supplerende skønserklæringer af 5. juni og 11. august 2026, udarbejdet af skønsmand Bjarni Arnason.

Det er oplyst, at M/S Phoenix blev taget ud af drift i 2015.

Retsgrundlag

Fiskeriloven

Af den dagældende lagtingslov nr. 28 af 10. marts 1994 om erhvervsmæssigt fiskeri med senere ændringer (fiskeriloven) fremgik bl.a.:

”§ 7. Erhvervsmæssigt fiskeri i henhold til denne lov må kun udøves med fiskefartøjer, som i henhold til ejerskabsforholdene til enhver tid hører hjemme på Færøerne og har fangstilladelse efter § 5, stk. 3, fiskeritilladelse efter § 5, stk. 4, 2. pkt., eller hvis ejere har fået fiskeritilladelse til midlertidige eller begrænsede rettigheder efter § 5, stk. 4, 3. pkt. For at eje et fiskefartøj under færøsk flag kræves, at ejerne er:

...

2) selskaber, som opfylder betingelserne i stk. 3.

...

Stk. 3. Hvis ejerne er organiseret i et selskab, skal selskabet opfylde følgende betingelser:

1) Selskabet skal være et aktieselskab (partafelag), anpartsselskab (smápartafelag), andelsselskab (lutafelag) eller partrederi (partsreiðarí)

og have fast tilknytning til Færøerne. Hvis det er et aktie- eller anparts-selskab, skal aktierne være navneaktier.

...

Stk. 8. Hvis betingelserne i denne paragraf ikke er opfyldt, kan landsstyremanden nægte importtilladelse, nægte overførsel af fangst-/fiskeri-tilladelse til et andet fartøj eller kræve, at forholdene bringes i orden inden for en nærmere fastsat frist.

...

§ 20. ...

Stk. 2. Prøvefiskeri kræver særlig tilladelse fra landsstyremanden. Landsstyremanden kan fastsætte betingelser for prøvefiskeri."

Forvaltningsloven

Af lagtingslov nr. 132 af 10. juni 1993 om forvaltning (forvaltningsloven) fremgår bl.a.:

"Kap. 1. Lovens område.

...

§ 2. Loven gælder for behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed.

...

Kap. 5. Partshøring

§ 18. Kan en part i en sag ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse.

Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse."

Anbringender

P/f Føroya Banki og P/f Thor har anført, at der ikke er grundlag for at afvise påstanden om, at Fiskeriministeriets afgørelse af 8. december 2008 er ugyldig, selv om påstanden ikke tidligere har været nedlagt. Den er navnlig foranlediget af Udenrigs- og Fiskeriministeriets erklæringer af 10. august 2026.

Om sagen har Føroya Banki og Thor overordnet anført navnlig, at Fiskeriministeriets brev af 14. oktober 2008 var et bindende forvaltningsretligt tilsagn om, at en ny ejer af M/S Phoenix ville opnå samme fiskerettigheder som den hidtidige ejer. Tilsagnet blev givet efter konkret forespørgsel fra Føroya Banki forud for tvangsauktionen den 25. november 2008, og banken disponerede ud fra en berettiget forventning i tillid til det.

Fiskeriministeriets beslutning af 8. december 2008 om fremover at reducere antallet af forsøgstilladelser og at give tilladelserne for 2009 til M/S Suðringur og M/S Niels Pauli fastsatte retsstillingen for bl.a. Phoenix og Føroya Banki og var dermed en forvaltningsretlig afgørelse om at udelukke Phoenix fra forsøgsfiskeri. Afgørelsen er ugyldig, fordi banken ikke blev partshørt, selv om ministeriet kendte dens direkte økonomiske interesse i sagen og mindre end to måneder tidligere havde givet tilsagnet af 14. oktober 2008. Det må indgå i ugyldighedsvurderingen, at Udenrigs- og Fiskeriministeriet nu har oplyst, at Phoenix formentlig blev fravalgt på grund af den urigtige antagelse, at fartøjet ikke havde fanget dolkfisk i 2008. En partshøring ville have givet banken mulighed for at korrigere denne misforståelse.

Afgørelsen hvilede herudover på et utilstrækkeligt grundlag. Udenrigs- og Fiskeriministeriet har ikke kunnet dokumentere den nærmere begrundelse for, at Suðringur og Niels Pauli blev valgt frem for Phoenix, og ministeriet har nu oplyst, at det er muligt, at tildelingen til Niels Pauli ikke var i overensstemmelse med de kriterier, ministeriet selv havde fastlagt.

Det skal ikke tillægges betydning, at Føroya Banki ikke indgav ansøgning om tilladelse til forsøgsfiskeri for 2009. Udenrigs- og Fiskeriministeriet har nu oplyst, at der ved udvælgelsen ikke blev lagt vægt på, om der var ansøgt om forsøgstilladelse.

Afgørelsen af 8. december 2008 og den ordning for forsøgsfiskeriet, som blev fastlagt ved afgørelsen, var direkte årsag til, at Phoenix heller ikke efter Thors køb af skibet i december 2009 fik adgang til forsøgsfiskeri efter dolkfisk. Det efterfølgende forløb understøtter, at hvis Phoenix var blevet behandlet korrekt i 2008, ville skibet have kunnet bevare sin position i forsøgsfiskeriet over en længere årrække.

Det må i den forbindelse indgå, at Suðringurs position blev videreført i de følgende år, og at ministeriet i 2019 meddelte rederiet tilsagn om ret til varigt fiskeri efter dolkfisk. Niels Paulis position kunne videreføres til M/S Gullberg, og M/S Rasmus Effersøes tidligere position blev flere år senere anvendt til M/S Sjagaklettur. Der er ikke grundlag for at antage, at Phoenix' position ville have haft en kortere varighed.

Skønserklæringerne dokumenterer, at adgangen til dolkfiskeri havde betydelig økonomisk værdi. Sammenholdt med den efterfølgende administration understøtter dette, at der er den nødvendige årsagssammenhæng, og at bankens og rederiets tabsopgørelse kan lægges til grund.

Udenrigs- og Fiskeriministeriet har anført, at påstanden om, at Fiskeriministeriets afgørelse af 8. december 2008 er ugyldig, skal afvises. Påstanden er først nedlagt i det sammenfattende processkrift for Højesteret og er i realiteten et anbringende til støtte for påstanden om erstatning. Det er uklart, hvad konsekvenserne af påstanden er for Suðringur og Niels Pauli.

Om sagen har Udenrigs- og Fiskeriministeriet overordnet anført navnlig, at Fiskeriministeriet ikke begik fejl ved tildelingen af forsøgstilladelser til fiskeri af dolkfisk for 2009 og 2010, og at Føroya Banki og Thor ikke har godtgjort at have lidt tab.

Forsøgstilladelser til dolkfiskeri blev efter fast praksis givet for et år ad gangen og forudsatte, at der blev indgivet ansøgning. Der var ikke tale om varige fiskerettigheder, og en tilladelse gav ikke retskrav på tilladelse i efterfølgende år. Phoenix' forsøgstilladelse for 2008 udløb med udgangen af året, og der var herefter ikke nogen ret til forsøgsfiskeri, som kunne følge med ved en overdragelse af skibet. Phoenix havde heller ikke nogen berettiget forventning om, at tilladelsen for 2008 var udtryk for en tidsubegrænset fiskerettighed, og Føroya Banki havde ikke krav på efter tvangsauktionen at blive stillet bedre end den tidligere ejer.

Hverken Phoenix eller Føroya Banki ansøgte om forsøgstilladelse for 2009, og banken kunne efter fiskeriloven og lov om finansiel virksomhed ikke eje fiskefartøjer med henblik på fiskeri eller drive fiskerivirksomhed. Banken kunne derfor under ingen omstændigheder have fået forsøgstilladelse til Phoenix for 2009.

Fiskeriministeriets beslutning i december 2008 om fremover at reducere antallet af forsøgstilladelser fra tre til to var sagligt begrundet og var ikke en afgørelse, der krævede høring af Føroya Banki. De to tilladelser for 2009 blev med rette givet til Suðringur og Niels Pauli efter saglige kriterier om historisk deltagelse og faktisk udnyttelse af forsøgstilladelser. Føroya Banki anfægtede heller ikke tildelingerne.

Det er uvist, hvilken betydning det havde for Fiskeriministeriets vurdering, at ministeriet urigtigt lagde til grund, at Phoenix ikke havde fisket dolkfisk i 2008. Da det imidlertid efter loven ikke kunne komme på tale at give tilladelse for 2009 til Føroya Banki, har spørgsmålet ikke betydning. I øvrigt solgte banken

først Phoenix til Thor i december 2009, og forsøgsfiskeri med Phoenix i 2009 blev aldrig aktuelt.

For så vidt angår tildelingen af forsøgstilladelser for 2010 besluttede Fiskeriministeriet med rette at fortsætte ordningen fra 2009 med to forsøgstilladelser, som blev givet til Suðringur og Niels Pauli. Thor havde ikke tidligere deltaget i forsøgsfiskeriet, og Phoenix havde ikke været anvendt til forsøgsfiskeri siden 2008. Suðringur og Niels Pauli havde i 2008 og 2009 i meget betydelig grad udnyttet deres forsøgstilladelser.

Banken og rederiet har ikke godtgjort, at de har lidt noget tab. Begge parter var ved overdragelsen af Phoenix bekendt med usikkerheden om fremtidige forsøgstilladelser, og skønserklæringerne godtgør ikke, at forventningen om ret til forsøgsfiskeri havde betydning for fartøjets værdi. Thor har heller ikke godtgjort at have lidt tab ved ikke at have fået forsøgstilladelse til fiskeri efter dolkfisk i 2010.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagens baggrund og problemstillinger

I 1997 og 1998 og i 2001-2008 gav Fiskeriministeriet hvert år efter ansøgning M/S Phoenix tilladelse til at drive forsøgsfiskeri efter dolkfisk (stinglaks). Tilladelserne blev givet efter § 20, stk. 2, i den dagældende fiskerilov og var begrænset til at gælde i det pågældende kalenderår.

Phoenix var oprindeligt ejet af rederiet P/f Phoenix. På en tvangsauktion den 25. november 2008 overtog P/f Føroya Banki skibet som ufyldstgjort panthaver.

Den 8. december 2008 besluttede Fiskeriministeriet fremover at begrænse antallet af årlige forsøgstilladelser vedrørende dolkfisk fra tre til to. Ministeriet besluttede samtidig at give tilladelserne for 2009 til M/S Suðringur og M/S Niels Pauli.

I december 2009 solgte Føroya Banki M/S Phoenix til rederiet P/f Thor.

I maj 2010 besluttede Fiskeriministeriet at give forsøgstilladelserne vedrørende dolkfisk for 2010 til Suðringur og Niels Pauli, der som anført havde haft tilladelserne i 2009. Phoenix fik heller ikke i de følgende år forsøgstilladelse og blev i 2015 taget ud af drift.

Efter Føroya Banki og Thors påstande for Højesteret angår sagen, om Fiskeriministeriets beslutning af 8. december 2008 er ugyldig, og om Føroya Banki og Thor har et erstatningskrav mod Udenrigs- og Fiskeriministeriet. Ministeriet

har påstået afvisning af påstanden vedrørende beslutningen af 8. december 2008.

Spørgsmålet om afvisning

Føroya Banki og Thors påstand om, at Fiskeriministeriets beslutning af 8. december 2008 er ugyldig, må reelt anses for et anbringende til støtte for påstanden om, at Udenrigs- og Fiskeriministeriet skal betale erstatning. Det er i den forbindelse uklart, hvilke konsekvenser påstanden om ugyldighed forudsættes at have for Suðringur og Niels Pauli, der ved beslutningen fik forsøgstilladelserne for 2009 og ikke er parter i den foreliggende sag.

Højesteret afviser derfor påstanden.

Sagen angår herefter, om Udenrigs- og Fiskeriministeriet skal betale erstatning til Føroya Banki og Thor. Det kan i den sammenhæng efterprøves, om Fiskeriministeriet i forbindelse med beslutningen af 8. december 2008 begik fejl, der indebærer, at ministeriet har pådraget sig erstatningsansvar.

Forsøgstilladelse for 2009

Fiskeriministeriet besluttede den 8. december 2008 at begrænse antallet af årlige forsøgstilladelser vedrørende dolkfisk. Beslutningen blev truffet efter indstilling fra det færøske havforskningsinstitut, og det er ubestridt, at beslutningen var sagligt begrundet og lovlig.

Fiskeriministeriet besluttede samtidig at give tilladelserne for 2009 til skibene Suðringur og Niels Pauli. Føroya Banki og Thor gør heroverfor gældende, at ministeriet ved brev af 14. oktober 2008 havde givet Føroya Banki et bindende tilsagn og i hvert fald en berettiget forventning om, at en ny ejer af Phoenix ville opnå de samme fiskerettigheder som den hidtidige ejer. De gør også gældende, at ministeriet fejlagtigt lagde til grund, at Phoenix ikke havde fisket efter dolkfisk i 2008, og at banken burde have været partshørt.

Fiskeriministeriets brev af 14. oktober 2008 til Føroya Banki var et svar på bankens brev af 10. oktober 2008. I dette brev bad banken ministeriet om at oplyse, hvilke fangst- og fiskerettigheder skibet og de daværende ejere havde, og om at bekræfte, at disse rettigheder ved tvangsauktion ville følge med til en mulig køber. I brevet af 14. oktober 2008 anførte Fiskeriministeriet, at "[s]åfremt køberen på tvangsauktionen opfylder de betingelser, som lov om erhvervsmæssigt fiskeri fastsætter vedrørende ejerskab og drift under færøsk flag, vil Fiskeriministeriet fortsat give skibet de fiskerirettigheder, som skibet havde forinden tvangsauktionen."

Det fremgår ikke udtrykkeligt af brevet af 14. oktober 2008, om ministeriet for så vidt angår forsøgstilladelser vedrørende dolkfisk alene sigter til, at en ny ejer

af Phoenix i den resterende del af 2008 ville kunne have de rettigheder, som skibet havde i dette år, eller om der også sigtes til efterfølgende år. Brevet må imidlertid ses i sammenhæng med, at Phoenix efter det oplyste havde andre fiskerettigheder, som ikke var begrænset til at gælde i 2008, og at brevet også angår disse tilladelser. Det må endvidere indgå, at forsøgstilladelser vedrørende dolkfisk blev givet efter ansøgning og for højst et år ad gangen, og at Føroya Banki burde have indset, at Fiskeriministeriet ikke i oktober 2008 uden videre kunne give tilsagn om, at Phoenix også fremover ville få forsøgstilladelse.

Højesteret finder herefter, at Fiskeriministeriet ved brevet af 14. oktober 2008 ikke gav Føroya Banki et bindende tilsagn eller en berettiget forventning om, at Phoenix ville få forsøgstilladelse vedrørende dolkfisk efter udløbet af tilladelsen for 2008.

Som nævnt gør Føroya Banki og Thor gældende, at Fiskeriministeriet under alle omstændigheder har pådraget sig erstatningsansvar over for banken som følge af utilstrækkeligt oplysningsgrundlag og manglende partshøring af banken i forbindelse med beslutningen den 8. december 2008 om at give forsøgstilladelserne for 2009 til Suðringur og Niels Pauli.

Det er ubestridt, at banken som følge af ejerkravene i fiskerilovens § 7, stk. 3, ikke i 2009 kunne drive erhvervsmæssigt fiskeri og derfor ikke kunne tildeles forsøgstilladelse til fiskeri af dolkfisk med Phoenix. På den baggrund begik Fiskeriministeriet ikke nogen ansvarspådragende fejl ved ikke at give banken forsøgstilladelse vedrørende dolkfisk for 2009. Det bemærkes herved, at Phoenix først blev solgt til rederiet P/f Thor, der opfyldte ejerkravene, i december 2009.

Det er herefter uden betydning for spørgsmålet om erstatningsansvar, at Fiskeriministeriet urigtigt lagde til grund, at Phoenix slet ikke havde udnyttet sin forsøgstilladelse vedrørende dolkfisk for 2008.

Det er også uden betydning, om banken skulle have været partshørt. Om dette spørgsmål finder Højesteret dog anledning til at bemærke følgende:

Beslutningen den 8. december 2008 om at give forsøgstilladelser for 2009 til Suðringur og Niels Pauli var en forvaltningsretlig afgørelse, og der var derfor tale om en sag som nævnt i den færøske forvaltningslovs § 2, stk. 1.

Bestemmelsen om partshøring i lovens § 18 gælder for den, der er part i den pågældende sag. Spørgsmålet er derfor, om Føroya Banki var part i sagen om udstedelse af forsøgstilladelser for 2009.

Føroya Banki indgav ikke ansøgning om forsøgstilladelse for 2009, og banken kunne som nævnt som følge af ejerkravene i den dagældende fiskerilov ikke drive erhvervsmæssigt fiskeri og derfor bl.a. ikke få nye forsøgstilladelser. Højesteret finder, at banken herefter ikke havde en interesse i, hvem der skulle have forsøgstilladelserne i 2009, som kan begrunde, at banken var part i sagen.

Det kan under de anførte omstændigheder ikke føre til et andet resultat, at Fiskeriministeriet, uanset at banken ikke havde ansøgt om tilladelse, efter det oplyste formentlig inddrog Phoenix i sin samlede vurdering. Det kan heller ikke føre til et andet resultat, at ministeriet i brevet af 19. december 2008 til banken anførte, at det ville blive undersøgt, om Phoenix opfyldte betingelserne for at få forsøgstilladelse i 2009. Det sidste beror efter det oplyste på en fejl, idet det allerede var besluttet at give de to tilladelser, der var til rådighed, til Suðringur og Niels Pauli.

På den baggrund finder Højesteret, at der ikke var pligt til partshøring af banken.

Forsøgstilladelse for 2010 og de følgende år

Fiskeriministeriet gav ved brev af 13. maj 2010 Thor afslag på forsøgstilladelse vedrørende dolkfisk for 2010, idet ministeriet havde besluttet at fortsætte ordningen fra 2009 og give tilladelserne til Suðringur og Niels Pauli. Disse skibe havde i 2008 og 2009 i betydelig grad udnyttet deres tilladelser. M/S Phoenix havde ikke deltaget i forsøgsfiskeri i 2009, og rederiet Thor havde ikke tidligere deltaget i forsøgsfiskeri.

Bestemmelsen om forsøgstilladelser i fiskerilovens § 20, stk. 2, overlod et vidt skøn til Fiskeriministeriet, og Højesteret tiltræder, at der ikke er grundlag for at anfægte afslaget og pålægge ministeriet erstatningsansvar.

Der foreligger heller ikke for de efterfølgende år oplysninger, som kan begrunde, at Udenrigs- og Fiskeriministeriet er erstatningsansvarligt.

Konklusion og sagsomkostninger

Højesteret tiltræder, at der ikke er grundlag for at pålægge Udenrigs- og Fiskeriministeriet erstatningsansvar, og stadfæster derfor landsrettens dom.

Sagsomkostninger for Højesteret er fastsat til 461.250 kr., heraf 250.000 kr. til dækning af ministeriets udgift til advokat og 211.250 kr. til dækning af udgift til supplerende syn og skøn.

THI KENDES FOR RET:

P/f Føroya Banki og P/f Thors anerkendelsespåstand afvises.

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal P/f Føroya Banki og P/f Thor solidarisk betale 461.250 kr. til Uttanríkis- og Fiskimálaráðið (Udenrigs- og Fiskeriministeriet).

De idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse.